

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Східноєвропейського
національного університету
імені Лесі Українки

 І.Я. Коцан
30 2017 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
підготовки магістра**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	205 Лісове господарство

ПЕРЕДМОВА

1. Розроблено і внесено кафедрою лісового та садово-паркового господарства Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

2. Затверджено та надано чинності Вченою радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.
Протокол № 4 від 30 березня 2017 р.

3. Введено вперше.

4. Склад проектної групи:

Кичилюк О. В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
керівник проектної групи;

Краснов В. П. – доктор сільськогосподарських наук, професор,
Заслужений лісівник України;

Гетьманчук А. І. – кандидат сільськогосподарських наук, Заслужений
лісівник України;

Войтюк В. П. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Шевчук М. Й. – доктор сільськогосподарських наук, професор.

**Освітньо-професійна програма
підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство
зі спеціальності 205 – Лісове господарство**

Загальна характеристика (спрямованість) освітньо-професійної програми галузі знань 20 – Аграрні науки та продовольство зі спеціальності 205 – Лісове господарство	
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Лісове господарство
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, загальний термін навчання – 1 рік 5 місяців
Цикл/рівень	НПК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Рівень вищої освіти «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст»
Мова(и) викладання	Українська мова
Основні поняття та їх визначення	В освітньо-професійній програмі використано основні поняття та їх визначення відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність»
Зміст освітньо-професійної програми	
Орієнтація освітньо- професійної програми	Освітньо-професійна програма ґрунтується на сучасних технологіях ведення лісового господарства
Основний фокус освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма передбачає здобуття поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок у сфері ведення лісового господарства, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності. Ключові слова: деревні розсадники, лісове та мисливське господарство, лісівництво, лісозахист, лісові екосистеми, лісовідновлення, лісорозведення, лісовпорядкування.
Мета і завдання освітньо-професійної програми	
Мета	Здобуття знань, умінь та розуміння сучасних технологій ведення лісового господарства, що дасть магістрам можливість виконувати свою роботу самостійно.
Завдання	формування теоретичних і практичних знань, професійного підходу до виробничих питань зі створення, вирощування, догляду, формування лісових насаджень, їх інвентаризації та проектування лісогосподарських заходів, використання лісових ресурсів; набуття компетентностей в плануванні та організації ведення лісогосподарських, лісозахисних, лісозаготівельних робіт; формування та розвиток комунікативних, соціально- психологічних й організаційних компетентностей, навичок спілкування іноземною мовою в професійній діяльності.

Стиль і методика викладання освітніх дисциплін, система оцінювання	
Викладання та навчання	Комбінація лекцій, практичних занять із розв'язування проблем, дослідницькі лабораторні роботи, навчальні та виробничі практики.
Оцінювання	Поточний контроль, письмові та усні заліки, екзамени, комплексний державний екзамени.
Виробнича практика	
Практика	Виробнича практика – 2 кредити Переддипломна практика – 6 кредитів
Проміжкові та підсумкова атестації	
Проміжкова атестація	Цикл загальної підготовки – екзамени і заліки. Цикл професійної підготовки – екзамени і заліки, практики.
Підсумкова атестація	Захист випускної кваліфікаційної роботи.
Внутрішня та зовнішня системи забезпечення якості освітньої та професійної складових підготовки магістрів лісового господарства	
Внутрішня система – ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми Специфічні характеристики кадрового забезпечення Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення Специфічні характеристики інформаційно-методичного забезпечення	Не менше 100 % науково-педагогічних працівників, задіяних до проведення лекцій з навчальних дисциплін за основним місцем роботи, мають науковий ступінь та/або вчене звання. Використання спеціального таксаційного обладнання та нормативного лісовпорядного забезпечення, спеціалізованого лісового обладнання та устаткування. Використання інформаційного пакету навчально-методичних матеріалів в системі управління навчанням Moodle СНУ імені Лесі Українки та авторських розробок науково-педагогічних працівників.
Зовнішня система – академічна мобільність Національна кредитна мобільність Міжнародна кредитна мобільність Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Регламентується Постановою КМУ №579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 р. На основі двосторонніх договорів між СНУ імені Лесі Українки та університетами України. У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між СНУ імені Лесі Українки та навчальними закладами країн-партнерів. Можливе після вивчення курсу української мови.
Програмні (загальні та фахові) компетентності випускників	
Інтегральна компетентність (ІНТ)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у лісовій галузі та у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів біологічної і технічної наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; 2. Здатність застосовувати знання на практиці; 3. Здатність спілкуватися іноземною мовою; 4. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

	5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні; 6. Здатність навчатись та навчати; 7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; 9. Здатність працювати автономно та в команді.
Фахові компетентності (ФК)	1. Здатність забезпечити організацію роботи та управління лісогосподарським виробництвом на підприємствах різного функціонального призначення, застосовувати сучасні принципи та підходи сталого ведення господарства та ефективного лісоуправління; 2. Здатність використовувати знання й практичні навички з лісівничих дисциплін, новітні наукові розробки та передовий досвід практичного лісівництва для аналізу реального стану та розроблення ефективних заходів підвищення продуктивності лісів на локальному та регіональному рівнях; 3. Здатність застосовувати для вирішення виробничих задач лісогосподарського виробництва та дослідження лісових екосистем сучасні інформаційні системи та комп'ютерні технології у процесі збору, оброблення та аналітичного узагальнення лісівничої інформації; 4. Здатність забезпечити організацію комплексного обліку та оцінки лісових ресурсів, їх менеджменту та економічного супроводу їх комплексного використання з дотримання принципів сталого природокористування і організації ефективного лісогосподарського виробництва та мисливства; 5. Здатність розробляти поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі та ефективної реалізації господарських заходів лісогосподарського виробництва та мисливства і приймати обґрунтовані управлінські рішення; 6. Здатність трактувати та використовувати у виробничій діяльності міжнародні і національні нормативні документи в галузі лісового і мисливського господарства, оцінювати діяльність органів державної виконавчої влади, щодо реалізації стратегії національної лісової політики; 7. Здатність розробляти методи та застосовувати сучасний досвід для вирішення проблеми розвитку мисливського господарства, впорядковувати мисливські угіддя та організовувати мисливські господарства, розробляти напрямки розвитку мисливського туризму; 8. Здатність системно мислити для організації комплексного багатоцільового використання лісових ресурсів (деревних, недеревних та нематеріальних), включаючи екосистемні послуги лісових фітоценозів; 9. Здатність використовувати професійні лісівничі знання й практичні навички та наукові рекомендації для організації і ефективної експлуатації систем захисних насаджень різного цільового призначення; 10. Здатність здійснювати наукові дослідження лісових екосистем та представляти результати власних досліджень у вигляді наукових праць та публічних доповідей на наукових заходах;

	11. Здатність забезпечити виховання та підготовку фахівців робітничих професій, молодших бакалаврів для виконання лісогосподарських, лісомисливських та лісозаготівельних заходів із використанням сучасної техніки та технологій; 12. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення (учнівської молоді) щодо формування в них екологічного мислення і свідомості, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особисту відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.
Урахування відповідності запланованих результатів навчальної та наукової діяльності потребам ринку праці та потенційним роботодавцям	
Аналіз функціонування	Ліцензується вперше.
Потреби ринку та роботодавців	Лісистість Волинської та Рівненської областей України становить 31,0 та 36,4 %, відповідно. За цим показником вони поступаються лише Івано-Франківській та Закарпатській областям, таким чином виступаючи лідерами за відсотком вкритої лісовою рослинністю площі серед регіонів рівнинної частини України. Це і зумовлює постійну потребу у відповідних фахівцях. Враховуючи, що лісове господарство – це практично єдина галузь, яка забезпечує робочі місця і стабільні зарплати у сільській місцевості, інтерес до неї з боку абітурієнтів із сільської місцевості є також постійним. Відповідно до цього існує висока потреба підготовки фахівців за спеціальністю «Лісове господарство».
Відповідність запланованих результатів навчальної та наукової діяльності потребам ринку праці та потенційним роботодавцям	Стан кадрового забезпечення галузі, за даними аналізу динаміки кількісних та якісних показників, вимагає вжиття заходів нормативно-правового та соціально-економічного характеру, спрямованих на досягнення структурної збалансованості та оптимізації, як по галузі в цілому, так і за окремими її підсистемами. Успішне виконання широкомасштабних планів досягнення нормативного рівня лісистості Волинської області (34 %) є неможливим без розвитку підготовки висококваліфікованих фахівців, що мають поряд з глибокими фундаментальними знаннями практичні вміння для протистояння сучасним викликам лісової галузі, до яких слід віднести у першу чергу масові всихання хвойних деревостанів. Відповідності запланованих результатів навчальної та наукової діяльності потребам ринку праці та потенційним роботодавцям подана у матричній формі, в якій зазначаються компетенція, знання та уміння, комунікації та автономія і відповідальність, яким мають відповідати фахівці
Перспективи працевлаштування випускників	
	Робочі місця в державних лісогосподарських підприємствах, приватних та державних лісозаготівельних підприємствах, лісовпорядних організаціях та інших установах, організаціях та підприємствах, пов'язаних із веденням лісового господарства.

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	+	+		
2. Здатність застосовувати знання на практиці	+	+		
3. Здатність спілкуватися другою мовою			+	
4. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій		+	+	
5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні		+		+
6. Здатність навчатись та навчати		+	+	+
7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	+	+		
8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	+	+		
9. Здатність працювати автономно та в команді			+	+
Спеціальні (фахові) компетентності				
1. Здатність забезпечити організацію роботи та управління лісогосподарським виробництвом на підприємствах різного функціонального призначення, застосовувати сучасні принципи та підходи сталого ведення господарства та ефективного лісоуправління	+			+
2. Здатність використовувати знання й практичні навички з лісівничих дисциплін, новітні наукові розробки та передовий досвід практичного лісівництва для аналізу реального стану та розроблення ефективних заходів підвищення продуктивності лісів на локальному та регіональному рівнях	+	+		
Здатність застосовувати для вирішення виробничих задач лісогосподарського виробництва та дослідження лісових екосистем сучасні інформаційні системи та комп'ютерні технології у процесі збору, оброблення та аналітичного узагальнення інформації	+	+		
3. Здатність забезпечити організацію комплексного обліку та оцінки лісових ресурсів, їх менеджменту, економічного супроводу їх комплексного використання з дотримання принципів сталого природокористування і організації ефективного лісогосподарського виробництва та мисливства	+	+		

4. Здатність розробляти поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі та ефективної реалізації господарських заходів лісогосподарського виробництва та мисливства і приймати обґрунтовані управлінські рішення	+	+		
5. Здатність трактувати та використовувати у виробничій діяльності міжнародні і національні нормативні документи в галузі лісового і мисливського господарства, оцінювати діяльність органів державної виконавчої влади, щодо реалізації стратегії національної лісової політики	+	+		
6. Здатність розробляти методи та застосовувати сучасний досвід для вирішення проблеми розвитку мисливського господарства, впорядковувати мисливські угіддя та організовувати мисливські господарства, розробляти напрямки розвитку мисливського туризму	+	+		
7. Здатність системно мислити для організації комплексного багатоцільового використання лісових ресурсів (деревних, недеревних та нематеріальних), включаючи екосистемні послуги лісових фітоценозів	+	+		
8. Здатність використовувати професійні лісівничі знання й практичні навички та наукові рекомендації для організації і ефективної експлуатації систем захисних насаджень різного цільового призначення	+	+		
9. Здатність здійснювати наукові дослідження лісових екосистем та представляти результати власних досліджень у вигляді наукових праць та публічних доповідей на наукових заходах		+	+	
10. Здатність забезпечити виховання та підготовку фахівців робітничих професій, молодших бакалаврів для виконання лісогосподарських, лісомисливських та лісозаготівельних заходів із використанням сучасної техніки та технологій	+		+	+
11. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення (учнівської молоді) щодо формування в них екологічного мислення і свідомості, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особисту відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях	+		+	

Розподіл змісту освітньо-професійної програми та навчальний час за дисциплінами

1. Розподіл змісту освітньо-професійної програми за циклами

№ з/п	Цикл підготовки	Обсяг навчального навантаження магістра (кредитів / %)		
		Нормативні компоненти освітньо-професійної програми	Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми	Всього за весь термін навчання
1.	Цикл загальної підготовки	29 / 32,2	– / –	29 / 32,2
2.	Цикл професійної підготовки	34 / 37,8	27 / 30,0	61 / 67,8
Всього за весь термін навчання		63 / 70,0	27 / 30,0	90 / 100

2. Розподіл змісту освітньо-професійної програми та навчальний час за дисциплінами

Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів / годин	Форма підсумк. контролю
1. Цикл загальної підготовки		
1.1 Нормативні навчальні дисципліни		
Інтелектуальна власність	2 / 60	залік
Наукова комунікація іноземною мовою	3 / 90	залік
Методологія та організація наукових досліджень в галузі	4 / 120	екзамен
Охорона праці в галузі	3 / 90	залік
Організація та планування лісового і зеленого господарства	3 / 90	залік
Менеджмент і маркетинг у лісовому та садово-парковому господарстві	5 / 150	екзамен
Лісопаркове господарство	5 / 150	екзамен
Лісозаповідна справа	4 / 120	екзамен
Разом	29 / 870	
2. Цикл професійної підготовки		
2.1 Нормативні навчальні дисципліни		
Регіональне лісівництво	4 / 120	залік
Лісова політика	5 / 150	залік
ГІС-технології у лісовому господарстві	4 / 120	залік
Регулювання продуктивності лісів	4 / 120	екзамен
Сучасні технології насінництва та розсадництва	5 / 150	екзамен
Рекультивация порушених ландшафтів	4 / 120	залік
Виробнича практика	2 / 60	залік
Переддипломна практика	6 / 180	залік
Разом	34 / 1020	

Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів / годин	Форма підсумк. контролю
2.2 Вибіркові навчальні дисципліни		
Застосування мікробіологічних препаратів при виробництві садивного матеріалу / Ґрунтова мікробіологія	6 / 180	залік
Зелений та мисливський туризм / Біотехнологія у лісовому та садово-парковому господарстві	6 / 180	екзамен
Лісівництво на радіоактивно забруднених територіях / Захисні насадження та їх експлуатація	6 / 180	екзамен
Лісова сертифікація / Плантаційне лісовирощування	4 / 120	екзамен
Психологія управління персоналом / Світове лісове господарство	5 / 150	залік
Разом	27 / 810	
Всього за навчальним планом	90 / 2700	

Анотації дисциплін

Інтелектуальна власність

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Інтелектуальна власність» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Інтелектуальна власність є результатом творчої діяльності людини. У зв'язку з цим інтелектуальна власність, а особливо право промислової власності (винаходи, промислові зразки та знаки для товарів та послуг) набуває особливого значення не тільки як засіб самовираження, але і як комерційна цінність. Результати творчої діяльності виступають як ідея, як наукове, культурне надбання суспільства, інформація, як матеріальний носій та як майнові права, що виникають з факту їх створення.

Кількість кредитів: 2.

Форма контролю: залік.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: систему правової охорони інтелектуальної власності в Україні та у світі; нормативно-правові акти України та міжнародні договори, що регулюють відносини в сфері інтелектуальної власності; умови надання правової охорони на об'єкти права інтелектуальної власності в Україні; механізми використання прав на об'єкти права інтелектуальної власності; форми та порядок захисту прав на об'єкти права інтелектуальної власності.

Магістр повинен вміти: використовувати нормативно-правові акти та міжнародні договори, що регулюють відносини в сфері інтелектуальної власності; виявляти об'єкти права інтелектуальної власності використовувати адміністративний порядок захисту прав на об'єкти права інтелектуальної власності.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 9 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 60 год., у тому числі 18 год. аудиторних занять (18 год. – лекційні заняття), 4 год. консультацій, 38 год. самостійної роботи.

Наукова комунікація іноземною мовою

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Наукова комунікація іноземною мовою» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». В умовах розвитку міжнародних контактів іноземна мова стає важливим засобом професійного спілкування спеціалістів різних профілів. В Україні та за її межами

все більше уваги приділяється проблемі викладання іноземних мов з урахуванням потреб майбутніх фахівців. Доцільною й методично виправданою є професійна, комунікативно спрямована підготовка з іноземної мови у вищому навчальному закладі, що сприяє формуванню в студентів здатності іншомовного спілкування в конкретних професійних, ділових, наукових сферах і ситуаціях.

Кількість кредитів: 3.

Форма контролю: залік.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: професійно орієнтований лексико-граматичний матеріал, що використовується в різних мовних ситуаціях, розмовні штампи ділового етикету й мовної поведінки – професійні терміни й поняття, назви рослин і тварин, лісівничі терміни, лексичний мінімум з іноземної мови.

Магістр повинен вміти: одержувати та передавати іншомовну наукову інформацію за фахом; використовувати професійно орієнтовану та наукову іншомовну літературу в соціальній та професійній сферах; анотувати наукові статті та обґрунтовувати свої наукові дослідження іноземною мовою.

Мова викладання: іноземна.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 10 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 90 год., у тому числі 24 год. аудиторних, 6 год. консультацій, 60 год. самостійної роботи.

Методологія та організація наукових досліджень в галузі

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень в галузі» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Методологія науки дає характеристику компонентам наукових досліджень – об'єкту, предмету, аналізу, задачі дослідження, сукупності дослідницьких засобів, які необхідні для розв'язання задачі даного типу, а також формує уявлення про послідовність руху дослідника у процесі розв'язання задачі. Нині поняття методології стосується і спеціалізованих галузей знань, у тому числі і лісового господарства.

Кількість кредитів: 4

Форми контролю: екзамен.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: раціональні прийоми роботи з науковою літературою; особливості організації науково-дослідної роботи; сучасні методи аналізу та оцінки досліджень; методологію досліджень (фундаментальну, загальнонаукову, конкретно-наукову); правила оформлення наукового рукопису; вимоги до змісту і структури кваліфікаційної роботи; методику написання і оформлення кваліфікаційної роботи, публікації, доповіді.

Магістр повинен вміти: оформляти результати наукового дослідження; складати таблиці і графіки; складати план, програму і методику експериментального дослідження; самостійно знаходити необхідні літературні джерела; самостійно написати анотацію до статті з журналу, окремих розділів з книги чи монографії; написати тези доповідей, статтю; розробляти винаходи і корисні моделі, створювати їхні формули.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 9 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 120 год., у тому числі 46 год. аудиторних занять (26 год. – лекційні заняття), 8 год. консультацій, 66 год. самостійної роботи.

Охорона праці в галузі

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Охорона праці в галузі» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Дисципліна, вивчається з метою формування у майбутніх фахівців необхідного в їх подальшій

професійній діяльності рівня знань та умінь з правових і організаційних питань охорони праці, з питань гігієни праці, виробничої санітарії, виробничої безпеки та пожежної безпеки, визначеного відповідними державними стандартами.

Кількість кредитів: 3.

Форма контролю: залік.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці під час виконання виробничих та управлінських функцій; системи управління охороною праці у галузі; галузевих норм, заходи і засоби захисту працівників від небезпечних і шкідливих факторів для підприємств галузі; порядок розслідування та аналіз нещасних випадків і професійних захворювань; механізми забезпечення соціальних гарантій працівників, пов'язаних з безпекою праці; основні групи негативних факторів впливу на людину і довкілля, їхні наслідки, безпечні підходи виконання лісогосподарських, лісомисливських та лісозаготівельних робіт, особливості надання медичної допомоги у різних випадках; основні положення правил техніки безпеки при виконання лісокультурних, лісогосподарських, лісомисливських, лісозаготівельних та інших видів робіт, пов'язаних із веденням лісового господарства.

Магістр повинен уміти: визначити професійні (виробничі) ризики, загрози на робочих місцях; здійснювати управління охороною праці у межах своєї компетенції; впроваджувати організаційні і технічні заходи з метою поліпшення стану виробничого середовища та безпеки праці в галузі.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 9 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 90 год., у тому числі 36 год. аудиторних занять (20 год. – лекційні заняття), 6 год. консультацій, 48 год. самостійної роботи.

Організація та планування лісового і зеленого господарства

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Організація та планування лісового і зеленого господарства» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Україна все впевненіше входить у ринкову економіку, шукає нові шляхи і методи свого економічного розвитку. Важливу роль у вирішенні складних завдань має відіграти організація виробництва, яка є одним із видів управлінської діяльності. Завданням лісового та зеленого господарства є задоволення потреб національної економіки й населення країни в лісоматеріалах і výroбах із деревини, забезпечення природоохоронних, рекреаційних та інших корисних функцій лісу, створення в житлових кварталах міст сприятливих екологічних умов для проживання населення та його естетичного й духовного збагачення.

Кількість кредитів: 3.

Форма контролю: залік.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: основи управлінської діяльності, яка забезпечує ефективну виробничо-господарську діяльність підприємства лісового і садово-паркового господарства; особливості будівництва об'єктів садово-паркового господарства; організацію планування на підприємствах лісового та садово-паркового господарства.

Магістр повинен уміти: здійснювати аналіз лісогосподарської діяльності підприємства; здійснювати оперативне планування основних лісогосподарських робіт; оформляти основні управлінські документи; користуватись нормативною літературою; орієнтуватись в положеннях і інструкціях, які стосуються проектування, будівництва і утримання садово-паркових об'єктів; оцінити стан зелених насаджень і розробити заходи по організації робіт.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 10 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 90 год., у тому числі 28 год. аудиторних занять (14 год. – лекційні заняття), 6 год. консультацій, 56 год. самостійної роботи.

Менеджмент і маркетинг у лісовому та садово-парковому господарстві

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Менеджмент і маркетинг у лісовому та садово-парковому господарстві» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Менеджмент, як науковий напрям раціонального управління є невід’ємною складовою ринкової системи господарювання. Люди, які керують виробничим процесом, повинні бути здатні організувати виробництво і здійснювати управління за законами ринку. Менеджмент спрямований на створення оптимальної структури підприємства, яка б не лише сприяла раціональному розподілові праці, а й формувала високу культуру людської співпраці.

Кількість кредитів: 5.

Форма контролю: екзамен.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: основну економічну термінологію та механізм економічних процесів у лісовому та садово-парковому господарстві, методи ведення лісового та садово-паркового господарства, основні види оподаткування й фінансування, ведення бухгалтерського обліку на підприємствах, властивості, структуру лісопромислового комплексу та садово-паркового господарства, місце лісового та садово-паркового господарства в національній економіці.

Магістр повинен уміти: виконувати техніко-економічні розрахунки і на їх основі здійснювати аналіз альтернативних варіантів для вибору оптимальних рішень на рівні суб’єктів лісового і садово-паркового господарства, здійснювати організацію ефективного виробничого процесу на основі використання методу аналізу беззбитковості виробництва та реалізації продукції, здійснювати оцінку конкурентоспроможності товару на основі інтегрального показника, обирати оптимальну стратегію підприємства за критеріями Вальда, Севіджа, Гурвіца, Лапласа, Байеса-Лапласа, використовувати SWOT-аналіз для формування стратегії підприємства садово-паркового господарства, планувати маркетингову діяльність підприємств, здійснювати її інформаційне забезпечення та контроль.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 11 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 150 год., у тому числі 42 год. аудиторних занять (22 год. – лекційні заняття), 10 год. консультацій, 98 год. самостійної роботи.

Лісопаркове господарство

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Лісопаркове господарство» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Поняття про лісопарк. Лісопарковий ландшафт як основна одиниця просторової організації території лісопарку. Головні компоненти лісопарку. Методика проектування лісопарку. Стадії проектування. Об’ємно-просторова організація лісопарків. Планування дорожньо-стежкової мережі. Проектно-кошторисна документація для проектування лісопарків. Основні методи будівництва лісопарків. Благоустрій територій лісопарків. Ландшафтна реконструкція насаджень лісопарків. Способи реконструкції та особливості їх проведення у різних функціональних зонах. Характеристика та особливості формування лісопаркових ландшафтів. Утримання меліоративної мережі, споруд і обладнання лісопарків. Організація лісопаркових господарств. Особливості організації охорони у лісопарках. Поняття про рекреаційні стежки. Види та призначення рекреаційних стежок. Критерії для прокладання екологічних маршрутів. Суть еколого-пізнавального маршруту. Типи екологічних маршрутів. Еколого-

пізнавальні маршрути на заповідних територіях. Роль природно-заповідних територій в розвитку екотуризму. Критерії вибору маршруту. Розробка мережі екологічних маршрутів.

Кількість кредитів: 5.

Форма контролю: екзамен.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: методи підвищення аттрактивності рекреаційних лісів; методи підвищення біологічної продуктивності та стійкості лісопаркових насаджень та насаджень рекреаційних лісів зелених зон міст до біотичних, абіотичних та антропогенних навантажень, в т.ч. до промислових емісій та рекреаційного пресу; основні методи та способи формування ландшафту лісопарків та зелених зон міст; основні методи та способи охорони лісу від пожеж.

Магістр повинен уміти: дати достовірну екологічну оцінку насадженням в різних екологічних умовах; провести оцінку природного поновлення та встановити відповідність його цільовому складу насадження в лісопарку та зеленій зоні міста; скласти проект реконструкції малоцінних похідних деревостанів з метою підвищення їх стійкості до різних видів, в т.ч. до антропогенних навантажень та аттрактивності; визначити рекреаційне навантаження та встановити стадію рекреаційної дигресії насаджень лісопарків та лісових масивів; розробити заходи по їх зниженню та підвищенню стійкості лісостанів до них лісівничими та архітектурними методами та засобами; розробити заходи на зниження рекреаційної дигресії та підвищенню стійкості лісостанів лісопарку та зелених зон міст; скласти проект влаштування лісопарку; скласти проект влаштування рекреаційної стежки; організувати роботу з експлуатації лісопарку та зеленої зони міста.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 9 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 150 год., у тому числі 54 год. аудиторних занять (28 год. – лекційні заняття), 10 год. консультацій, 86 год. самостійної роботи.

Лісозаповідна справа

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Лісозаповідна справа» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Заповідна справа як спеціальна галузь природоохоронних знань. Сучасні проблеми природоохоронної діяльності на заповідних територіях. Основні етапи розвитку заповідної справи в Україні від найдавніших часів до сучасності. Чинні законодавчі та нормативні документи щодо заповідної справи на вкритих лісовою рослинністю територіях: міжнародного, державного, регіонального і місцевого рівнів. Природно-заповідний фонд. Категорії та статус природно-заповідних територій та об'єктів. Засоби збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Управління в галузі організації, охорони та використання природно-заповідного фонду. Державний та громадський контроль за станом фонду. Порядок створення й оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Екологічна мережа України. Нормативно-правові акти діяльності територій та об'єктів фонду. Природно-заповідний фонд світу. Міжнародна діяльність України в галузі заповідної справи.

Кількість кредитів: 4.

Форма контролю: екзамен.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: теоретичні основи заповідної справи як однієї з важливих складових раціонального використання, охорони і відтворення природних ресурсів, збереження біотичного розмаїття; категорії, функції та структуру природно-заповідного фонду України і світу, систему управління; екологічні, юридичні та економічні засади функціонування заповідних об'єктів; завдання, етапи формування та структуру національної екологічної мережі; методи проведення екологічного моніторингу та ведення

Літопису природи; державне законодавство в галузі заповідної справи; основні напрями міжнародної діяльності України з проблем заповідної справи та охорони біотичного розмаїття.

Магістр повинен уміти: осмислювати та аналізувати причини негативного впливу людини на стан навколишнього природного середовища відповідних територій; обґрунтовувати необхідність створення заповідного об'єкту та його правоохоронну вартість; розв'язувати організаційні, юридичні, економічні та інші питання, пов'язані із створенням заповідного об'єкту; розробляти програми екологічного моніторингу заповідних об'єктів; вести державний кадастр заповідних територій та Літопис природи; здійснювати контроль за дотриманням природо-заповідного законодавства; організовувати природоохоронну просвітницьку та пропагандистську діяльність на базі заповідного об'єкту.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 11 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 120 год., у тому числі 36 год. аудиторних занять (24 год. – лекційні заняття), 8 год. консультацій, 76 год. самостійної роботи.

Регіональне лісівництво

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Регіональне лісівництво» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Еколого-економічні принципи регіонального природокористування та комплексне лісгосподарське районування України. Регіональні особливості ведення лісового господарства в лісах Українського Полісся. Особливості рубань у заплавних лісах Полісся. Лісорослинні умови заплавних лісів. Типи заплавних лісів Полісся. Особливості ведення лісового господарства з врахуванням структури ландшафтів та водозборів рік. Регіональні особливості ведення лісового господарства у лісах Лісостепу. Особливості головних рубань лісу. Доглядові рубання у лісах Лісостепу. Реконструктивні та санітарні рубання. Особливості ведення лісового господарства в лісах Північного і Південного Степу. Ліси українських Карпат і регіональні особливості ведення лісового господарства. Специфіка ведення господарства у лісах природно-заповідного фонду України.

Кількість кредитів: 4.

Форма контролю: залік.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: лісорослинні умови і типи лісу різних регіонів України; комплексне лісгосподарське районування України; особливості головного користування, рубок догляду та інших рубань в лісах Полісся, Лісостепу, Степу, Карпатах.

Магістр повинен уміти: обрати і застосувати організаційно-технічні показники рубок головного користування, рубок догляду та інших рубань залежно від регіональних особливостей ведення лісового господарства.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 10 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 120 год., у тому числі 42 год. аудиторних занять (22 год. – лекційні заняття), 8 год. консультацій, 70 год. самостійної роботи.

Лісова політика

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Лісова політика» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». В підготовці фахівців лісгосподарського профілю допомагає розширювати науковий світогляд студентів, зокрема, формує концептуальні поняття політики держави (економічні, екологічні та соціальні) в галузі лісових відносин. Мета курсу – набуття студентами знань з історії розвитку лісової політики як наукової дисципліни, розуміння її суті, механізмів та інструментів державного регулювання лісових відносин в Україні й за кордоном та їх правових аспектів. Основні задачі вивчення дисципліни полягають у розширенні

наукового світогляду студентів через одержання основних відомостей про лісову політику, її принципи, цілі, завдання та основні компоненти; ознайомленні з елементами лісополітичної субсистеми, через які відбувається реалізація інтересів щодо лісу; вивченні сучасного лісового законодавства, реалізованого в «Конституції України», «Лісовому кодексі України» та інших законодавчих актах держави; ознайомленні з законодавчо-правовими засадами національної лісової політики та міжнародними зобов'язаннями щодо управління лісами та лісовим господарством на засадах сталого розвитку.

Кількість кредитів: 5.

Форма контролю: залік.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: теоретичні засади та основні поняття лісової політики; принципи, компоненти, цілі, задачі лісової політики; систему інструментів лісової політики; пріоритети лісової політики як складової глобальної екологічної політики; чинне лісове законодавство України; роль і функції держави в реалізації лісової політики; сутність концепції управління лісами на засадах сталого розвитку; особливості лісової сертифікації, як інструменту лісової політики України; можливості участі громадськості у процесі прийняття рішень щодо управління лісами та лісовим господарством; досвід зарубіжних країн щодо формування та реалізації ефективної лісової політики.

Магістр повинен уміти: орієнтуватись в основних поняттях лісової політики та структурі еколого-економічних і суспільних відносин; аналізувати національну лісову політику, виділяти її сильні та слабкі сторони й формувати шляхи вдосконалення; визначати стратегічні пріоритети лісової політики, у тому числі із урахуванням концепції управління лісами на засадах сталого розвитку; формувати цілі та задачі лісової політики відповідно до національних особливостей лісокористування та міжнародних зобов'язань у сфері забезпечення екологічно збалансованого, економічно ефективного та соціально орієнтованого ведення лісового господарства; формувати ефективну систему інструментів для реалізації поставлених цілей та задач лісової політики; забезпечити практичну реалізацію стандартів лісової сертифікації; забезпечити реалізацію законодавчо-правових засад участі громадськості у процесі прийняття рішень щодо управління лісами та лісовим господарством.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 11 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 150 год., у тому числі 42 год. аудиторних занять (14 год. – лекційні заняття), 10 год. консультацій, 98 год. самостійної роботи.

ГІС-технології у лісовому господарстві

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «ГІС-технології у лісовому господарстві» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Загальні відомості про ГІС. Основні визначення. Структура ГІС. Основні функції ГІС. Класифікація ГІС. Джерела даних і їх типи. Географічна система координат. Основні елементи ГСК. Датум та його види. Основні типи проекцій які використовуються в ГІС. Банк даних, база даних, система управління базами даних (СУБД). Ієрархічна, мережна та реляційна моделі даних, їхні характеристики. Огляд сучасних СУБД. Атрибутивні та просторові (географічні) бази даних. БД ПТХЛ. Структури і моделі даних. Структури даних які використовуються в ГІС. Моделі даних які використовуються в ГІС. Формати даних які використовуються в ГІС. Основні завдання які висуваються до просторового аналізу даних та аналізу лісогосподарської інформації. Основні методи аналізу растрових даних. Аналіз стану лісового покриву за допомогою растрових даних. Основні методи аналізу точкових об'єктів. Основні методи аналізу полігональних об'єктів. Основні методи аналізу лінійних об'єктів. Використання методів просторового аналізу для потреб ведення лісового господарства. ГІС-системи для лісового господарства. Основні можливості та сфери застосування.

Кількість кредитів: 4.

Форма контролю: залік.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: теоретичні основи застосування геоінформаційних систем обробки даних, управління базами даних; способи одержання із них потрібної наукової і професійної інформації; основні поняття ГІС такі як електронні карти, інформаційні шари, таблиці атрибутів, шейп-файли тощо; основні програмні засоби, які дозволяють працювати із геоінформаційними системами.

Магістр повинен уміти: упорядковувати, оцінювати, класифікувати одержану інформацію; застосовувати реляційні системи управління базами даних, геоінформаційні системи обробки даних у сполученні з галузевими базами даних для підтримки прийняття рішень в управлінні лісогосподарським виробництвом.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 10 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 120 год., у тому числі 42 год. аудиторних занять (14 год. – лекційні заняття), 8 год. консультацій, 70 год. самостійної роботи.

Регулювання продуктивності лісів

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Регулювання продуктивності лісів» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Мета вивчення дисципліни – розкриття шляхів та набуття навичок у вирішенні проблеми регулювання продуктивності лісів та підвищення їх якості залежно від мети вирощування. Завдання навчальної дисципліни – навчити фахівця лісового господарства вирішувати задачі з регулювання продуктивності лісів на основі комплексного аналізу чинників продуктивності, фактичної та потенційної продуктивності із застосуванням синтезу окремих розділів знань для вирішення поставленого завдання; визначати для конкретних умов необхідність та потенціал регулювання продуктивності і поліпшення якості лісових насаджень, складати відповідну програму заходів та технологію виконання робіт.

Кількість кредитів: 4.

Форма контролю: екзамен.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: поняття «продуктивність лісу», види продуктивності лісу, взаємозв'язок між продуктивністю та стійкістю лісових ценозів, фактори впливу на продуктивність лісів, біологічну сутність приросту деревної маси, одиниці виміру продуктивності деревостанів, сутність потенційної продуктивності, основні шляхи регулювання продуктивності та поліпшення якості лісу, конкретні заходи, що сприяють регулюванню продуктивності та поліпшенню якості лісів.

Магістр повинен уміти: провести аналіз стану лісових насаджень лісництва, підприємства з точки зору відповідності фактичної продуктивності потенційним можливостям лісорослинних умов, розробляти диференційовані заходи для підвищення продуктивності і поліпшення якості лісових насаджень, давати лісівниче та економічне обґрунтування необхідності проведення тих чи інших заходів щодо поліпшення стану лісів.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 10 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 120 год., у тому числі 42 год. аудиторних занять (22 год. – лекційні заняття), 8 год. консультацій, 70 год. самостійної роботи.

Сучасні технології насінництва та розсадництва

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Сучасні технології насінництва та розсадництва» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Сучасні підходи до заготівлі, переробки та зберігання лісонасінної

сировини. Обладнання та устаткування для переробки лісонасінної сировини. Особливості зберігання насіння окремих порід. Перевірка посівних якостей насіння деревних рослин. Підготовка насіння деревних рослин до висіву. Сучасні способи розмноження декоративних деревних рослин. Основи агротехнології виробництва садивного матеріалу із закритою кореневою системою. Обладнання та устаткування для виробництва садивного матеріалу із закритою кореневою системою. Особливості вирощування садивного матеріалу із закритою кореневою системою окремих видів деревних порід. Технологія формування надземної частини та кореневої системи декоративних саджанців.

Кількість кредитів: 5.

Форма контролю: екзамен.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: основи організації насінневої справи та декоративних розсадників; особливості зберігання насіння різних видів декоративних порід; принцип роботи та конструктивні особливості технологічних ліній для добування, очищення та сортування насіння; технологію виробництва різних видів садивного матеріалу деревних порід із закритою кореневою системою; принцип роботи та конструктивні особливості технологічних ліній для виробництва садивного матеріалу із закритою кореневою системою; особливості розмноження і вирощування садивного матеріалу основних видів деревних рослин.

Магістр повинен уміти: забезпечувати технологічні процеси та здійснювати контроль робіт з насінневого та вегетативного розмноження деревних порід; забезпечувати технологічні процеси та здійснювати контроль робіт з вирощування садивного матеріалу деревних рослин із відкритою та закритою кореневою системою; виконувати базові експериментальні роботи, узагальнювати та систематизувати їх результати; використовувати набуті знання для підвищення свого фахового рівня.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 11 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 150 год., у тому числі 48 год. аудиторних занять (24 год. – лекційні заняття), 10 год. консультацій, 92 год. самостійної роботи.

Рекультивация порушених ландшафтів

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Рекультивация порушених ландшафтів» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Метою вивчення дисципліни «Рекультивация порушених ландшафтів» є професійна підготовка спеціалістів садово-паркового господарства, лісо- і фітомеліораторів, застосування ними знань для наукової діяльності, організації ведення екологічно збалансованого господарювання, лісокористування, оптимізації природного середовища та його ефективного оздоровлення та екологічного контролю. Завданням є навчити студента навичкам застосування у професійній діяльності базових екологічних знань природоохоронного змісту. Водночас при викладанні цієї дисципліни студентам будуть запропоновані елементи біосоціальної рекультивации. Програмою передбачено вивчення проблем, основних положень та цілого комплексу питань, які відносяться до сфери вивчення дії промислового виробництва на природно-територіальні комплекси та основні напрями рекультивации порушених земель. У курсі подаються основні відомості про чинники, види і ступінь порушення ландшафтної структури, класифікація основних форм техногенного рельєфу земної поверхні. Програма базується на сучасних відомостях теоретичного й прикладного значення, які необхідні для організації робіт із рекультивации порушених земель та формування фітоценозів-меліорантів.

Кількість кредитів: 4.

Форма контролю: залік.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: теоретичні основи меліорацій порушених природно-територіальних комплексів; еколого-біологічні основи рекультивації; загальні положення в галузі рекультивації порушених територій; основні інженерні та біологічні заходи з рекультивації та ренатуралізації ландшафтів.

Магістр повинен уміти: дати оцінку придатності порушених земель; вміти розробити заходи з рекультивації; зробити експертну оцінку антропогенних порушень екосистем; володіти основними екологічними методами, способами та напрямками рекультивації; провести планування території залежно від виду порушень та форм рельєфу, знати правові основи відтворення природних ресурсів і вміти їх застосовувати.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 9 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 120 год., у тому числі 44 год. аудиторних занять (22 год. – лекційні заняття), 8 год. консультацій, 68 год. самостійної роботи.

Застосування мікробіологічних препаратів при виробництві садивного матеріалу

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Застосування мікробіологічних препаратів при виробництві садивного матеріалу» належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». До кола знань цієї дисципліни слід віднести наступні: головні етапи розробки та застосування мікробіологічних препаратів при виробництві садивного матеріалу; екологічні функції ґрунтів; роль мікроорганізмів у ґрунотворенні; вплив факторів довкілля на ґрунтову мікробіоту, поняття про типи живлення ґрунтових мікроорганізмів; типи взаємовідносин та структурна організація мікробних угруповань ґрунту, мікробні сукцесії; біогеохімічна роль мікроорганізмів у кругообігу вуглецю, азоту (процеси амоніфікації, денітрифікації та азотфіксації), фосфору, сірки; алелопатичні взаємовідносини мікроорганізмів і рослин; основи технології виробництва бактеріальних препаратів із ґрунтових мікроорганізмів; бактеріальні добрива, мікробні препарати для боротьби із хворобами і шкідниками рослин, мікробні препарати на основі генетично модифікованих мікроорганізмів; вплив агротехнічних заходів на ґрунтову мікробіоту; мікробіологічний моніторинг ґрунтів.

Кількість кредитів: 6.

Форма контролю: залік.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: правила поводження у мікробіологічних лабораторіях, склад найуживаніших живильних середовищ для культивування і накопичення культур мікроорганізмів, що входять до складу мікробіологічних препаратів; склад, властивості і методи застосування мікробіологічних препаратів у процесі виробництва та висадки садивного матеріалу; основні фактори, що мають шкідливий вплив на мікробіоту мікробіологічних препаратів.

Магістр повинен уміти: користуватися приладами та лабораторним устаткуванням мікробіологічної лабораторії, виготовляти мікробіологічні препарати, фарбувати їх, розглядати в мікроскоп і давати оцінку, виготовляти живильні середовища для культивування ґрунтових мікробів, вміти зробити первинні посіви та отримати чисті культури, провести ідентифікацію чистих культур за мінімальним набором бактеріологічних тестів.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 9 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 180 год., у тому числі 64 год. аудиторних занять (32 год. – лекційні заняття), 12 год. консультацій, 104 год. самостійної роботи.

Ґрунтова мікробіологія

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Ґрунтова мікробіологія» належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». До кола знань

цієї дисципліни слід віднести наступні: основні етапи становлення та розвитку ґрунтової мікробіології; ґрунт як середовище існування мікроорганізмів; роль мікроорганізмів у ґрунотворенні та забезпеченні екологічних функцій ґрунтів; вплив факторів зовнішнього середовища на мікробіоту ґрунту; типи живлення ґрунтових мікроорганізмів; взаємовідносини та ієрархія структурної організації мікробних угруповань ґрунту, мікробні сукцесії; біогеохімічна роль мікроорганізмів у кругообігу вуглецю, азоту (процеси амоніфікації, денітрифікації та азотфіксації), фосфору, сірки, заліза; мікробна трансформація ґрунту; взаємодія мікроорганізмів і рослин; мікробні препарати на основі ґрунтових мікроорганізмів; роль мікроорганізмів у формуванні родючості ґрунтів; антропогенний вплив на ґрунтову мікробіоту; основи охорони ґрунтів.

Кількість кредитів: 6.

Форма контролю: залік.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: правила поводження у мікробіологічних лабораторіях; склад найуживаніших живильних середовищ для культивування і накопичення культур ґрунтових мікроорганізмів; методи приготування мікроскопічних препаратів; методи фарбування мікробів; методи посіву та виділення чистих культур ґрунтових мікроорганізмів; основні критерії ідентифікації найважливіших видів ґрунтових мікроорганізмів; основні фактори, що мають шкідливий вплив на ґрунтові мікроорганізми.

Магістр повинен уміти: користуватися приладами та лабораторним устаткуванням мікробіологічної лабораторії, виготовляти мікробіологічні препарати, фарбувати їх, розглядати в мікроскоп і давати оцінку, виготовляти живильні середовища для культивування ґрунтових мікробів, вміти зробити первинні посіви та отримати чисті культури, провести ідентифікацію чистих культур за мінімальним набором бактеріологічних тестів, зробити висновок за результатами бактеріологічного дослідження.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 9 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 180 год., у тому числі 64 год. аудиторних занять (32 год. – лекційні заняття), 12 год. консультацій, 104 год. самостійної роботи.

Зелений та мисливський туризм

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Зелений та мисливський туризм» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Мисливський та зелений туризм в Україні. Основні поняття, сутність і особливості ринку туристичних послуг у сільській місцевості. Мета і мотивація вибору відпочинку у сільській місцевості. Міжнародний досвід організації та функціонування садіб зеленого туризму. Зелений та мисливський туризм у сучасному туристичному бізнесі. Організаційно-законодавче забезпечення зеленого туризму в Україні. Екологічний туризм в Україні: стан та можливості розвитку. Сертифікація і стандартизація послуг зелених садіб. Просування продукції та послуг зеленого туризму. Мисливський туризм як окрема форма рекреаційної діяльності, поняттєво-термінологічні, теоретичні та методологічні аспекти. Історія розвитку мисливського туризму. Досвід країн світу в організації мисливського туризму. Етапи і проблеми становлення мисливського туризму в Україні. Міжнародний мисливський туризм.

Кількість кредитів: 6.

Форма контролю: екзамен.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: теоретичні і прикладні основи менеджменту і маркетингу урбокомпенсаційного зеленого туризму, особливості ринку туристичних послуг у сільській місцевості, основні чинники ризику (бар'єри) і мотиви вибору відпочинку

міських жителів у сільському туризмі, зелений туризм як вид економічної діяльності (підсобної та підприємницької), основну нормативно-правову базу з питань організації діяльності юридичних і фізичних осіб у сфері зеленого туризму в Україні, основні ландшафтні та мисливські комплекси географічних зон України та усіх континентів світу, особливості полювання в світі, основні тенденції розвитку мисливсько-туристичної індустрії, ведучі фактори, що обумовлюють успішність розведення і збереження мисливських тварин, сучасні вимоги до функціонування мисливського господарства.

Магістр повинен уміти: характеризувати світові тенденції і перспективи геопросторового розвитку зеленого туризму, аналізувати і розробляти конкурентні пропозиції щодо розвитку (просування) екотуристичних продуктів та їх інфраструктури в регіоні, аналізувати світовий досвід раціонального користування рекреаційними ресурсами, ощадливого використання мисливської фауни, визначати види, перспективні для використання в мисливських господарствах окремих регіонів та всієї України, організувати роботи з формування узлісся, ландшафтів закритого, напіввідкритого та відкритого простору, запроектовувати рекреаційний маршрут, розробляти заходи щодо підвищення стійкості лісопаркових ландшафтів до рекреаційного впливу, планувати роботу мисливських господарств з врахуванням світового досвіду.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 10 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 180 год., у тому числі 42 год. аудиторних занять (22 год. – лекційні заняття), 12 год. консультацій, 126 год. самостійної роботи.

Біотехнологія у лісовому та садово-парковому господарстві

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Біотехнологія у лісовому та садово-парковому господарстві» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Сучасна біотехнологія; генетична трансформація організмів і біонанотехнологія; біохімія та фізіологія росту; роль ферментів у біотехнології отримання продуктів; основи біотехнологічного виробництва; промислова біотехнологія; сільськогосподарська біотехнологія; екобіотехнологія; стан та перспективи розвитку методу мікроклонального розмноження декоративних рослин; калюсогенез – основа створення клітинних культур; морфогенез та регенерація *in vitro*; мікроклональне розмноження та оздоровлення деревних рослин; особливості мікроклонального розмноження деревних рослин; вплив генетичних, фізіологічних, гормональних та фізичних факторів на мікророзмноження рослин; особливості адаптації рослин-регенерантів до умов *in vivo*; біотехнологічні методи в селекції деревних рослин.

Кількість кредитів: 6.

Форма контролю: екзамен.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: хімічні, фізико-хімічні, фізичні, біохімічні та мікробіологічні основи біотехнологічних процесів виробництва, методологічні підходи до селекції і відбору, спрямованих на створення клонів і рекомбінантів за допомогою методів генної інженерії, принципи та методи очистки та виділення цільового продукту, соціальні, моральні та етичні проблемами біотехнології, теоретичні та прикладні положення біотехнології для узагальнення і критичної оцінки сучасних знань щодо використання культури тканин у практиці.

Магістр повинен уміти: працювати з приладами, виконувати необхідні аналізи, давати оцінку результатам, що одержані володіти сучасними уявленнями по натуральні та штучні джерела біотехнологічного продукту та засоби пошуку й створення продуцентів важливих для людини продуктів, засвоїти теоретичні основи та ознайомитися з практичними методами та технічними засобами культивування продуцентів у біореакторах, застосовувати методи і технології мікроклонального розмноження особливо цінних деревних рослин та отримання однорідного садивного матеріалу їх у масовій кількості для

господарських потреб лісової і садово-паркової галузей та економіки в цілому.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 10 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 180 год., у тому числі 42 год. аудиторних занять (22 год. – лекційні заняття), 12 год. консультацій, 126 год. самостійної роботи.

Лісівництво на радіоактивно забруднених територіях

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Лісівництво на радіоактивно забруднених територіях» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Природні і штучні джерела опромінення, їх характеристика. Види випромінювань. Радіоактивність. Види доз. Рослинна клітина як об'єкт опромінення. Аварія на ЧАЕС та її наслідки. Шляхи надходження радіонуклідів у рослини. Надходження радіонуклідів в рослини аеральним шляхом. Взаємодія радіонуклідів з ґрунтом. Поведінка радіонуклідів в системі «ґрунт-рослина». Використання іонізуючої радіації в народному господарстві. Основні принципи ведення лісівництва на радіоактивно-забруднених територіях. Контроль радіоактивного забруднення зовнішнього середовища. Види прогнозів. Радіаційна ситуація в контрольованій зоні Волинської області.

Кількість кредитів: 6.

Форма контролю: екзамен.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: види ядерних продуктів ділення, їх характеристики; що таке радіоактивність, види доз опромінення, одиниці виміру; вплив іонізуючого опромінення на клітину; наслідки аварії на ЧАЕС; процеси взаємодії радіонуклідів з ґрунтом; поведінку радіонуклідів в системі «ґрунт-рослина»; надходження радіонуклідів в рослини при аеральному забрудненні; поведінку радіонуклідів у різних рослинних угрупованнях; радіочутливість, критерії радіочутливості рослин; джерела іонізуючих випромінювань у навколишньому середовищі, шляхи надходження радіоактивних елементів у лісову продукцію та організм лісових тварин, принципи захисту тварин від радіаційного ураження, засоби запобігання надходженню і накопиченню радіоактивних речовин в лісову продукцію і організм тварин, методологію і технологію ведення лісгосподарського виробництва на забруднених радіонуклідами територіях.

Магістр повинен уміти: володіти методикою взяття і підготовки зразків до радіологічного аналізу; визначати радіоактивність радіонуклідів з допомогою дозиметрів, радіометрів; розраховувати Кп в різних видів рослин з наступним аналізом і класифікацією; проводити радіометричну експертизу об'єктів навколишнього середовища та лісгосподарського виробництва, розробляти прогнози забруднення деревних рослин для радіоекологічного моніторингу; розробляти контрзаходи щодо мінімізації надходження радіонуклідів в продукцію лісового тваринництва; планувати та організовувати ведення лісового господарства на радіоактивно забруднених територіях.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 9 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 180 год., у тому числі 64 год. аудиторних занять (32 год. – лекційні заняття), 12 год. консультацій, 104 год. самостійної роботи.

Захисні насадження та їх експлуатація

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Захисні насадження та їх експлуатація» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Загальні відомості про ліс і захисні лісові насадження. Основи дендрології, лісівництва, лісової таксації і лісових культур. Лісівничо-таксаційна характеристика лісомеліоративних насаджень. Полезахисне лісорозведення. Лісомеліоративні насадження

—складова частина протиерозійної системи. Основи лісовпорядкування, проектування системи лісомеліоративних насаджень.

Кількість кредитів: 6.

Форма контролю: екзамен.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: теоретичні основи класифікації природно-територіальних комплексів за ступенем їх деградації, класифікацію лінійних та нелінійних захисних насаджень, способи створення та експлуатації захисних насаджень різного цільового призначення, структуру захисних комплексів, основні соціально-економічні функції захисних насаджень, регіональні особливості формування захисних насаджень в Україні.

Магістр повинен уміти: ідентифікувати захисні насадження і визначити їх тип та структуру, володіти методами і методологією оцінки впливу захисних насаджень на природно-територіальні комплекси, визначати та на основі методик розраховувати їх ефективність, проводити оцінку впливу на природне середовище захисних лісонасаджень, планувати та організовувати заходи з підвищення їх ефективності, розв'язувати питання лісовпорядкування та проектування систем лісомеліоративних насаджень.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 9 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 180 год., у тому числі 64 год. аудиторних занять (32 год. – лекційні заняття), 12 год. консультацій, 104 год. самостійної роботи.

Лісова сертифікація

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Лісова сертифікація» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Ідея екологічного (або довкільного, або зеленого) маркетингу виникла в рамках концепції соціально-етичного маркетингу завдяки усвідомленню необхідності перманентного забезпечення належного рівня якості життя для теперішнього і майбутнього поколінь та важливості збереження навколишнього природного середовища. Екологічний маркетинг спрямований не лише на отримання споживачами максимальної корисності, розширення спектру споживчого вибору, але й на підтримання сталого (невиснажливого, збалансованого) розвитку країни, який гарантує збереження високої якості довкілля. Серед інструментів комплексу екологічного маркетингу лісогосподарських підприємств важливе місце займає сертифікація лісів.

Кількість кредитів: 4.

Форма контролю: екзамен.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: сучасне значення лісів для довкілля та людської спільноти, світові тенденції розвитку лісового господарства, поняття про сертифікацію системи ведення лісового господарства та сертифікацію ланцюга постачання продукції, засади та стандарти багатофункціонального ведення лісового господарства, критерії відповідності системи ведення лісового господарства України встановленим міжнародним вимогам щодо управління лісами та лісокористування на засадах сталого розвитку, основні вимоги лісового законодавства та офіційні нормативні документи, що регламентують порядок ведення лісового господарства.

Магістр повинен уміти: використовувати у виробничій діяльності міжнародні і національні нормативні документи в галузі лісового господарства, забезпечувати економічно, екологічно і соціально збалансоване ведення лісового господарства шляхом виконання відповідних загальновизнаних і таких, що заслуговують на довіру, стандартів.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 10 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 120 год., у тому числі 42 год. аудиторних занять (28 год. – лекційні заняття), 8 год. консультацій, 70 год. самостійної роботи.

Плантаційне лісовирощування

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Плантаційне лісовирощування» належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Мета вивчення дисципліни «Плантаційне лісовирощування» полягає в опрацюванні студентами системи заходів, спрямованих на створення і вирощування плантаційних лісових насаджень. Інтенсифікація лісокультурного виробництва при промисловому лісовирощуванні передбачає поєднання агротехнічних, хімічних лісівничих та інших засобів, тому студентам необхідно добре оволодіти теоретичними питаннями та навчитися узагальнювати лісокультурний досвід, бути знайомими із прийомами, засобами та методами промислового лісовирощування. При проектуванні та створенні плантаційних культур фахівці повинні володіти почуттям передбачення, яке ґрунтується на глибоких знаннях природи біогеоценозів. Успішне вирощування лісових насаджень промислового призначення потребує комплексу науково-обґрунтованих заходів, які забезпечують створення оптимального екологічного середовища на період від отримання насіння до формування спеціалізованих максимально продуктивних деревостанів.

Кількість кредитів: 4.

Форма контролю: екзамен.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати основи еволюції штучних і природних лісових ценозів, концептуальні основи та загальні теоретичні положення плантаційного промислового лісовирощування, зональні особливості промислового лісовирощування.

Магістр повинен уміти: визначати науково обґрунтовані шляхи розведення плантацій лісу з врахуванням особливостей заліснюваних екосистем та генезису лісових ценозів, розробляти науково-обґрунтовані типи лісових культур для деревних плантацій, проводити, контролювати та оцінювати ефективність лісокультурних заходів з формування плантацій різного цільового призначення, застосовувати методи та технології промислових методів лісовирощування для вирішення господарських потреб суспільства.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 10 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 120 год., у тому числі 42 год. аудиторних занять (28 год. – лекційні заняття), 8 год. консультацій, 70 год. самостійної роботи.

Психологія управління персоналом

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Психологія управління персоналом» належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Предмет, методи та напрями психології управління персоналом. Історія розвитку психології управління персоналом. Сучасний стан розвитку психології управління персоналом. Особистість сучасного менеджера, її структура та шляхи формування. Здібності та професійна діяльність менеджера. Психологічні особливості, авторитет і влада керівника. Психологічні особистості керівника. Психологія керівництва в структурі управлінської діяльності. Підготовка й ухвалення управлінського рішення. Класифікація видів управлінських рішень. Психологічні особливості процесу прийняття керівником рішень. Психологія ділового спілкування в діяльності керівника. Конфлікти. Психологічні основи поведінки керівника в конфліктних ситуаціях. Психологічні аспекти групових і міжособистісних відносин в трудовому колективі. Ефективне управління групами. Психологія формування команд та управління ними.

Кількість кредитів: 5.

Форма контролю: залік.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: теоретико-методологічні основи психології управління, основні поняття психології управління, міждисциплінарні зв'язки, історію становлення та

розвитку психології управління; психологію управлінської діяльності, психологічні основи професіоналізму, морально-психологічні та соціокультурні засади управління, психологічний зміст функцій управління; психологію особистості керівника, його професійно важливі якості та риси, характеристики стилів керівництва, психологію досягнення кар'єри; психологію організації, феномени відповідальності та влади в організації, психологічні особливості командоутворення, особливості управління організацією у ситуації нововведення; соціально-психологічні аспекти управління: психологія ділового спілкування, психологію конфлікту та формування сприятливого соціально-психологічного клімату в організації; психологічні аспекти управління людськими ресурсами; основні напрями роботи психолога в організації.

Магістр повинен уміти: організовувати роботу малих колективів виконавців для виконання лісогосподарських, лісомисливських, лісозаготівельних та інших виробничих заходів, мотивувати співробітників організації, вирішувати та попереджувати конфлікти, демонструвати практичні навички ділового спілкування, адекватного сприймання і здійснення ефективного психологічного впливу на членів групи; розв'язувати конфлікти; застосовувати методи психології управління в практичній діяльності, встановлювати ділові контакти, підбирати і використовувати активні методи навчання для активізації діяльності персоналу.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 11 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 150 год., у тому числі 48 год. аудиторних занять (24 год. – лекційні заняття), 10 год. консультацій, 92 год. самостійної роботи.

Світове лісове господарство

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Світове лісове господарство» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін за освітнім ступенем «Магістр». Розвиток, поширення та специфіка організації лісового господарства залежать, насамперед, від природно-кліматичних умов. Крім того, глобальні кліматичні зміни вимагають комплексного підходу щодо вирішення лісівничих проблем. Тому актуальності набувають знання про поширення та особливості організації лісового господарства у різних географічних регіонах. Ліс, як компонент біосфери Землі. Географічні закономірності поширення лісів світу. Загальна характеристика лісів світу. Ліси Європи. Ліси Азії. Ліси Північної Америки. Ліси материків південних широт.

Кількість кредитів: 5.

Форма контролю: залік.

Попередні вимоги:

Магістр повинен знати: фактори, що впливають на поширення лісів, їх породний склад і продуктивність; географічні закономірності поширення лісової рослинності в світі, зонально-географічні типи лісів, висотну поясність гірських систем; зонально-географічні особливості лісів Європи, Азії, Північної Америки та південних материків; особливості ведення лісового господарства у розвинутих країнах світу, сучасні глобальні вимоги до функціонування лісового господарства.

Магістр повинен уміти: аналізувати поширення лісів, лісоутворювальних порід під впливом природних і антропогенних чинників; оцінювати роль господарської діяльності у збереженні і зміні лісового покриву та його якісних характеристик; вибирати шляхи оптимізації поліфункціональних властивостей лісу.

Мова викладання: українська.

Термін вивчення: дисципліна вивчається у 11 семестрі навчання за освітнім ступенем «Магістр» в обсязі 150 год., у тому числі 48 год. аудиторних занять (24 год. – лекційні заняття), 10 год. консультацій, 92 год. самостійної роботи.

Керівник проектної групи

О. В. Кичилук